

SLOVENSKI NAROD.

začaja vsak dan zvečer, izimši redelje in praznike, ter velja po posti prejemati za avstro-ograke četrtico za vse leta 25 K., za pol leta 18 K., za četrto leta 8 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 80 h. Za Ljubljano z podlajanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 12 K., za četrto leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor kodi sam pon. velja za celo leta 22 K., za pol leta 11 K., za četrto leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko sed, kolikor gnaša poštira. — Na naročbo brez istodobne vpošiljavatve naročnine se ne osmira. — Za razenite plačuje se od petrostopne petit-vrete po 12 h., če se osmanilo enkrat tisk, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tisk. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Kopipisi se ne vradijo. — Uredništvo in upravnost je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnost naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, raznolike t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vagovo ulico št. 2, vhod v upravnost pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Slovenščina izgnana iz pred koroških sodišč!

Ko je dr. Brejc na odvetniškem shodu povdarjal, da je iz zanesljivega vira poizvedel, da je izšla — od kod in od koga, se ni dalo eruirati — neka tajna naredba, ki prepoveduje razpravljanje s slovenskimi odvetniki in z nemščine večimi slovenskimi strankami pred koroškimi sodišči v slovenskem jeziku, je ta vest vzbudila splošno začudenje in opravičeno ogorčenje.

Dasi je vlada napram nam Slovencem v zadnjem času pokazala odkrito svojo nam naravnost sovražno tendenco, da je vsak še tako krivični nastop zoper nas pri njej mogoč, vendar si ni nikdo takrat mogel prav misliti, da bi se vlada, če tudi nam skrajno nenaklonjena, dala zapeljati k takemu naravnost brutalnemu in v nasprotju z vsemi veljavnimi zakoni in odredbami stojecemu koraku!

Včerajšnja brzjavka iz Celovca je nas bolje poučila. Vest, katero je nam prinesla, je obupna in mora v vsakomur, ki ima le še količaj narodnega ponosa in narodnega čustva vsebi, vzbuditi najsilnejše ogorčenje. Človeku bi zavrela kri, ako pomisli, kako ravnodušno se teptajo naše po zakonih nam zajamčene pravice baš od organov, ki bi bili poklicani pazno in odločno čuvati pravico in resnice!

Na Koroškem je torej Slovenec postal popolnoma brezpraven, odtekle so se mu najprimitivnejše pravice in hoče se ga narodno uničiti in zadušiti in sicer pod patronanco one vlade, ki se vedno sklicuje na svojo pravičnost in pravicoljubnost. Kdo je izdal ono tajno naredbo, ki meče slovenski jezik izpred praga koroških sodišč? Kaže se, da jo je izdal grof Gleispach z vedenostjo in s posebnim privoljenjem ministrskega predsednika Koerberja! Čemu sicer molči na brzjavko z odvetniškega shoda, v kateri se za-

teva, da se pojashi, kdo je izdal ono tajno naredbo, in se odločno tirja, da se ta vsem načelom pravosodstva nasprotujuča naredba nemudoma odpravi?

Sedaj je jasno, da se je vlada docela udala nemškemu pritisku in da hoč napraviti na Koroškem s slovenskim jezikom stabulo rasoc. To se pa sigurno vrši, ako ne vsled poselne direktive, pa vsaj z vedenstvo osrednje vlade, ki je s tem, da ni na brzjavko, zahtevajočo odpravo onega tajnega jezikovnega ukaza, ničesar storila in ničesar ukrenila, prevzela na se odgovornost za vsa ona krivična dejanja in na njem pada v sled tegratudi odij, da je ono naredbo sama povzročila, ali pa vsaj naročila. Z vlado, z vodo pravosodnega ministrtva dr. Koerberjem smo si torej na jasnom!

Vlada sama je nam napovedala boj, neizprosen boj na celi črti, ona in ista vlada, ki se je nam doslej vedno hlinila prijazno in naklonjeno.

Justitia regnorum fundamentum — pravica je temelj držav, pri nas pa baš oni krogli, ki bi imeli varovati ta temelj, z največjo hladnokrvnostjo teptajo v blato pravico in kršijo one državne osnovne zakone, ki izvirajo iz pravicoljubnosti in zagotavljajo vsakemu državljanu ravno-pravnost in pravičnost! Mi Slovenci smo se dosihob preveč zanašali na pravičnost vladajočih organov, zato smo tudi želi toliko neuspehov. Postopanje vlade na Koroškem z nami in z našim slovenskim jezikom je nam moralno odpreti oči. Vlada sama se je zvezala z našimi najljutješimi sovragi in deluje z vsemi sredstvi na našo pogibelj, to smo sedaj uvideli dovolj jasno.

Take zaušnice nam še ni zadala nobena vlada, kakor Koerberjeva, tako krvavo žaljeni še nismo bili nikoli v svojih najsvetjih čutilih, kakor to pot. Gnev in srd nam navdaja srce, ko vidimo, da se nam

ponižnim Slovencem, ki smo dosihob vedno rade volje žrtvovali kri in življenje za ono širšo domovino, ki je nas v zahvalo zato vedno le tepla in poniževala, odreka takoreč pravico do eksistence, da se nas hoče napraviti kot brezpravno rajo, kot državljane z dolžnostmi, a brez pravic. Nam je prav, da se nas hoče na ta način potisniti ob steno. To bo nas marsičesa korenito ozdravilo in rodilo bo tak odpor, da si ga bo vlada zapomnila!

Zato Slovenci, kar nas čuti narodno, kar nas umeje velikost razšalitve, katero je nam zalučila vlada v obraz, kvišku vsi! Napočil je za nas odločilen dan; boj na življenje in smrt se pričenja! Torej vsi na krov, na branik. Kot eden mož se moramo dvigniti proti nemškemu in vladnemu nasilству! Oholi German je že stopil z nogo na tilnik našim koroškim bratom, na pomoč, hitimo jim pomagat!

Nova ogrska vlada in Hrvati.

Nepričakovano hitro so se politične stranke zedinile za Tiszov program. Tudi hrvaški poslanci v skupnem zboru, ki so nekaj časa plasili z izstopom, ostanejo v liberalni stranki kot podpora nove vlade. Preden pa se je to zgodilo, je podal Josipovich v imenu Hrvatov z ozirom na novi vojaški program sledoč izjava:

1. Pri ureditvi vojaških znakov je vpoštevati § 63. zakona XXX. iz leta 1868.

2. Pri sodiščih in v uradnem dopisovanju v ozemlju Hrvaške in Slavonije je rabiti hrvaški jezik, ki je vsled nagodbenih zakonov izključni uradni jezik za Hrvaško.

3. Tudi pri ureditvi ostalih točk vojaškega programa se je ozirati na nagodbene določbe glede Hrvaške.

deži po volji. Izbral sem sedež v prvi vrsti.

Čemu?

Pač zato, da sem lahko gledal po dvorjan Ženski svet, ki se je zbiral k izkušnji. Ženske so sedeče namreč nam nasproti...

Prišla je tudi mlada gospodična... imela je morda šestnajst let... morda. Pa bila je lepa in prav zapeljiva. Ni čudno, da sem gledal neprenehoma vanjo in če sem pel mesto v duru v mitem molu...

Čudno?

Ali se vam sploh zdi čudno, če se zaljubi kdo? — Meni ne. Poznam sam po sebi nameč moč ljubezni, tiste sladke, mlade, dasi ne prve ljubezni... Prvo ljubezen sem jaz že prebil takrat... o pa že zdavnaj...

Po končani izkušni sem čakal na hodniku, da so dohajale gospodične in prišla je tudi ona...

Nekoliko koketno je imela na glavi florentinski slamnik, lep, zapestljiv florentinski slamnik, — kdo ga ni še videl?

Cutil sem, da me vleče za njo z vso silo, pa sem šel. Kam pa ne gre

zaljubljenec za svojo izvoljenko? Počasi sem hodil in previdno in ne ravno prvi za njo; moja taktika je namreč, da za lepo gospodično ne grem nikoli prvi, ker me potem kog sodijo. Če ne z njo, prvi za njo tudi ne. Tudi zdaj nisem šel prvi, ampak lepo v umerjenih korakih med družbo. Gospodična ni zapazila, da pazim nanjo ravno jaz; meni je bilo to čisto prav, kajti takrat nisem bil še hudo, vroče zaljubljen, ampak tako malo: čisto malo se je gibalo v sreču... Izginila je v neko hišo. Tu stanuje, sem si mislil.

Bil sem torej koj prvi večer na holjem, kakor pa eden mojih priateljev, ki ni vedel za ljubičino stanovanje cela tri leta, cela tri dolga leta...

Ko sem prišel domov nisem bil za nobeno rabo. Molčal sem, časih pa prepeval melodijo one pesmi, ki smo jo pelj pri izkušnji in zelo se mi je, da slišim tudi ljubico. Saj zdaj je že bila moja ljubica... Ne?

Pozvedel sem za njeni ime — mislim, da mi odpusti, ker nisem pravšal njo same — potem sem pa

Seveda je to le izjava, rekli bi pobožna želja, o kateri pa se niti ne ve, ali hrvaški delegati v istini to želje, ako niso podali izjave le iz strahu pred hrvaško javnostjo. Banovo glasilo vsaj ne more prehvaliti prednosti, ki naračajo Hrvaški iz skupnosti z Ogrsko, češ, da se je znova pokazalo, da je Hrvaška deželna velikih narodnih pridobitev madjarskega naroda. Pokazala bo pač še bodočnost, kolike vrednosti bo to participiranje.

Madjarom je prinesel grof Tisza s svojim programom brezvomno koncesije, katerih končni cilj je madjarska armada. Kakor smo že večkrat povdarjali, avstrijski Slovani nimamo nič proti temu, če si Madjari pribore popolnoma narodno armado, iz katere je izključen tuji duh. Ako bi le Madjari pri tem poznali geslo: »Česar ne želiš, da bi drugi tebi storili, tega tudi ti drugim ne stor.« Otresivši se srečno nemškega jerobusta v svoji armadi, vpoštevali bi naj vendar narodna čustva nemadjarskih narodnosti, v prvi vrsti Hrvatov, potem pa tudi Nemadjarov na Ogrskem. To bi bilo liberalno. Na Ogrskem je več srbskih, slovaških, romunskih itd. polkov. In v teh polkih bodo služili madjarski častniki ter madjarsko poveljevali. Za ogrske Slovane bo v bodoče vojaška služba nova inštanča za pomadjarjenje.

Le take pomisleke imamo Slovani napram madjarskim pridobitvam. Nemci pa pobijajo Tiszov program z drugega stališča. Debele solze pretakajo, ker bo dobila v ogrski armadi nemščina slovo. Nekateri nemški politiki celo trdijo, da so z novimi reformami izpodbita tla na godbi iz leta 1867. Nikakor se ne sme skleniti nagodba na 10 let, ker bodo Madjari imeli v tem času že svojo narodno armado, za katero bi Avstrija prispevala svoj denar. Nemci stoje na stališču: ako zgubi nemščina vpliv v ogrski armadi, prenehati mora tudi gospodarsko razmerje med Avstrijo in Ogrsko. Plačevali smo Avstriji pač že dosej

lazil za njo dolgi dve leti, ne da bi govoril ž njo. Zlagal sem ji pesmi in sploh misil samo nanjo... Tako sem misil nanjo, da sem se prepričal koncem šolskega leta z žalostjo, da sem misil preveč. — Vsakdo ve, kaj mislim povedati in ni, da bi izgubljal besede...

Seveda sem imel drugo leto še več časa in tako sem vedno razmišljal o svoji ljubezni do Olge. Neki tovariš in sošolec mi je rekel, da so Olge postale že moderne. Jaz sem mu odpustil to budalost, če mu jo pa odpusti Olga, ne vem!

Nekega večera pa sem naletel na nekaj izvanrednega. Pri neki pevski produkciji sem se sezel z Jančarjem, nadobudnim slovenskim politikom. Ta je vedel za moje razmerje do Olge in me vprašal nekolič ironično:

»Kje pa imaš slamnik?«
Olga je nosila v tistem času slamnik in sem torej vedel, koga misli, vendar sem odvrnil:

»Pustil sem ga na mizi.«
»Zadnjič sem stal poleg njega; zakaj nisi prišel še ti?«

nerazmerno veliko tudi za ogrsko vojaštvu, a Nemci niso mrmlali.

Turško kljubovanje.

Že zopet išče Turška izhoda iz zategate, v katero so jo ugnale reformne zahteve Avstro-Ogrske in Rusije. V ta namen je seveda turška vlada izjavila, da predložene reforme niso sprejemljive. Obenem je napovedala, da pošteje velesilam protest. Dotlej, da se napovedani protest tudi res izvede, in da velesile zopet odgovorijo, dobila bi Turška časa dovolj za svoje tajne naklepne. Dobro pozna sultanova vlada nesloga in ljubomornost velesil. Nekaj bo obljubila storiti — storila seveda ne bo — drugo pa bo odklonila. Ne manjka Turkov v ta namen nikoli tajnih in »nesobičnih« svetovalcev.

V sedanjem macedonskem vprašanju jih je iskati deloma ob Reni deloma pa tudi v Rimu. Sicer bi že bil pač čas, da bi se celo Evropa ne pustila več iz trhle Turčije za nos voditi, saj pravni čut bi se moral že davno upreti taki neodkriti in nepošteni igri. Zato je bila menda res srečna misel, ki jo je sprožil neki ruski list, naj bi se sklical kongres za revizijo berolinske pogodbe. Na tem kongresu pa bi ne govorile edine besede le takozvane evropske velesile, temuč v prvi vrsti vse vlade na Balkanu. To bi bilo edino sredstvo, rešiti balkanske Slovane iz pretnega objema Turške in za nje vnetih velesil. To drezanje in cincanje se že mora zdati celo sami Turški znak slabosti in neodločnosti. Saj ako so imeli velesile leta 1878. pravico se vmešavati v turške notranje zadeve, zakaj bi ne bilo mogoče danes z nekaj več odločnosti.

Navidezno so pritrile razun Italije vse velesile avstro-ruskim reformnim načrtom. Zadnja se je oglašila Francoska kot posledica potovanja grofa Lambsdorfa v Pariz. In vendar se sultan odločno zoperstavlja prvi in drugi točki, nameč imenovanju ruskega in avstrijskega kon-

LISTEK.

Slamnik.

Samko Cvetkov.

Čudna so poto božje prvidnosti in čudna poto mlade ljubezni... samo mlade ljubezni, tiste nepremišljene, sladke, otročje ljubezni. In vendar je nekaj tako sladkega, tako čepega v ti ljubezni in v potih te ljubezni. Celo življenje je polno, osto. Zase sanje se stekajo vanjo... a (skrat) Na nebusete utrnila prva zvezda, ipis, for so sem hitel k pevski izkušnji; nje skozne vem zakaj že je bila tista iz skorajšnja, vem pa, da so hodiše k tistim nji. 282 ali mlade dame, če morda to ugaja bolj. Pot me je vedla po glavnem trgu čez most, do hiše kjer so bile izkušnje. Srečaval sem različne vrste judi: bogate in lepo oblecene, revne in raztrgane, te moderne bele sužnje. Sam sem bil eden zadnjih, dasi ne isto zadnji, spadal sem takrat namreč med takozvano »srednjo intelektenco«... Dvorana, ki je bila v nji izkušnja, je bila še skoro prazna in ahko sem izbiral med moškimi se-

»Kaj me briga slamnik!«
»Pa tisto, kar je pod njim.«

»Pod slamnikom si tudi ti in tule Kopriva tudi.«

Imela sta oba tovarša slamnike.

»Pa tisto, kar sedi na stolu pod slamnikom.«

»Seveda ni nobeden tako neumen, da bi sedel na slamniku.«

»No, sicer pa mislim, da tisti slamnik sploh ni tvoj.«

»Kaj pa, oče je dal lepe denarce zanj.«

»Saj vidim, da ti ne prideš na konec.«

»Mislim, da ne!«

Tako se je razvijal pogovor in se končal z refrenom slamnik.

Tako je postala moja ljubica iz Olge — Slamnik. In to ime se je uporabljalo splošno, ako se je govorilo o nji... Ostalo je seveda le vedno priimek, dasi ne ravno grd, pa pomagati nisem mogel. Glejte, kaj ne, slamnik je iz slame in Olga bi si mislila lahko, ako bi

zularnega agenta za pobočnika vrovnemu poveljniku Hilmi paši in o reorganizaciji oružništva pod evropskim generalom. Sultan bi pa ne upal nasprotovati, ko bi bilo pritrjevanje vseh velesil reformnim načrtom resnično.

Politične vesti.

Sestanek vladarjev. V Opatijo pridejo letošnjo zimo prebivati švedski kralj Oskar, saksonski kralj Jurij in romunski kralj Karol s kraljico Elizabeto.

Škof v Šibeniku je postal semenični profesor dr. Vinko Pulisich iz Zadra.

Ogrski državni zbor ima jutri prvo sejo. Ministrski predsednik grof Tisza bo razvil svoj program. Liberalna stranka se boj dališ debate o programu, zategadelj se je določilo, da bodo govorili le širje poslanci. Tudi magnatska zbornica je sklicana jutri k seji.

K pogrebu profesorja Mommsena je odpisala dunajska akademija znanosti profesorja Gomperza in Jagića. Vdova sta izrekla med drugimi prav toplo sožalje nemški cesar in grof Bülow.

Proti avstro-ruskim reformam se je začela agitacija med turškim prebivalstvom. V možejah so se tajno nabil plakati proti velesilam. Splošno se sumi, da tiči za to agitacijo turška vlada.

Srbija in Bolgarija sta naročili večje množine smodnika in streliva.

V bolgarsko sobranje je bilo pri ravnokar dovršenih volitvah izvoljenih 146 vladnih in 43 opozicijskih poslancev.

Turški minister zunanjih zadev Tevfik paša je obiskal avstro-ogrškega poslanika barona Calice v dveurni avdijenciter razpravljal o reformnih zahtevah. Povedal je, da ima sultan pomisleke in ugovore, ter bo prišel njegov odgovor v par dneh.

Sprememba v romunskega ministra. Pravosodni minister Statescu je odstopil, na njegovo mesto je izvoljen bivši sestovalec pri kasacijskem dvoru, učeni pravnik Giani.

Atentat na kneza Golizgnija (ne Galicinu), guvernerja v Tiflisu, je provzročila armenška zarota iz jeze, ker je ruska vlada zaplenila premoženje armenške cerkve. Agitacija za to je izšla iz Cari-grada.

Dopisi.

Z Notranjskega. Naš slavni deželnih zboru, ki je vrolo deluje. Vsi smo neizrečno veseli naših vrlih zastopnikov, ki tako vrlo zastopajo svoje volilce. Gospod, ki delajo po-

stave, tisti gospod, ki menda »logirajo« pri Starem Tišlerju, so tako ponosni na svoje delovanje, da jih je kar »srma«. Nekako pobiti pridejo vselej iz Ljubljane, ker se vedno boje, kad jih kak volilec pobara, kako je z »obstrukcijo«, kajti mi Notranjci smo prili sedaj do tega prepričanja, da nas redi edino le »obča volilna pravica«, kajti ž njo si bodemo sedaj prelagali ceste, polnili zbiralnike vodovodov in polnili načne prazne kaše — ker žita itak ni. Naš g. poslanec ravno sedaj grunta, kajt bodo sklicali shod volilcev na Žičah, da potolažijo razvnete svoje volilce. Ravno tako vrlo nas zastopa doktor treznosti Iv. Krek. Iz moža postane sedaj še porabna stvarca. Prvi korak k poboljšanju je že napravljen, ker je govoril na shodu treznosti, le bojimo se, da stoji mož na stališču, ne glej me, temveč poslušaj me. Da se mož vrlo dobro branji pijače, to nam je še dobro v spominu izza zadnjega shoda, ki se je vršil povodom deželnozborskih volitev — v Cerknici. Mož se ga je tako takrat nalezel, da ga je znani cerknički »boksarski komaj prišel na kolodvor — k večernemu poštnemu vlaku na Rak. V konsumu se ga menda takrat ni nabral, temveč najbrže v »farovžu«, kjer imajo dovolj božje kapljice. Da imajo po farovžih prave skladovnice trtega soka, se pa prav nič ne čudimo, ker so naši popje vsi zapisani v družbo treznosti in kakor taki imajo nalog, zatirati na vso moč vinski kapljico. Poslancem napredne stranke pa polagamo na srca, da prično sedaj priejeti po naši Notranjski volilne shode, kajti ljudstvo jaka težko pričakuje, da se ga pouči, kako stope pravzaprav akcije v deželnem zboru. To kar »Slovenec« piše, je tako iz trte izvito, kakor se le dá.

Eden, ki je volil klerikalce, pa jih več ne bo.

Iz Šoštanja. »Schönstein wird bei der im Frühjahr stattfindenden Gemeindewahl stramm deutsch werden. Te besede so priše iz ust c. kr. davnega adjunkta Ježovnika. Ta uradnik, sin slovenske matere, je bil kot dijak, kot praktikant tudi še kot ces. kr. pristav vseskozi naroden in zaveden Slovenec in ni še preteklo dve leti, ko je med drugimi tudi on po Velenju in Šoštanju klical: »Prearent nemčurji, vsem nemčurjem štrik za vrat itd.« Pred letom je pa imel priliko namestovati nekega uradnika v Marenbergu za nekaj mesecov. Vrnivši se iz substitucije, našel je v Šoštanju pri davkarji že kontrolorja Potreca — znanega iz afere z Žrebli — v katerega je stavil vse zaupanje. Skoraj pol leta je bil med nemčurji in takoj pokazal, da je v teku tega časa pozabil svoj materinski jezik. Čudimo se le, da ni postal obenem protestant, ker s tem hočejo take izdaje pokazati svojo nemčursko zgrisenost in sovraščdo vsega, kar ga je učila njegova lastna slovenska mati. S takimi ljudmi si hočejo Šoštanjski Nemčurji pridobiti lepo slovensko občino in vriniti slovenskim davkoplačevalcem nepotrebno »ulfrajanško« šolo. O drugih izdajicah za danes molčimo, ker še ni prepozno. To so tiste srake, ki se lišajo s pavovim perjem. In take izdajice hočejo potisniti našo občino v umazane nemčurske kremlje. Ker je Šoštanjski Nemčev premalo, da bi nas ugnobili, pobrali so vse odpadnike slo-

venstva od častitljivega gospoda do zadnjega fabriškega »škofa« in vselega državnih si je tak c. kr. uradnik ziniti, da je že s tem rešeno Velenščinstvo do Adrije. Do dne svoje črne duše naj se sramujejo v prvi vrsti podle izdajice, v drugi vrsti pa vsi tisti, ki pobirajo take izvrske in jih trpe v svoji sredini. Edijalt ni vreden, da se mu pljune v obraz. Omenimo še samo, da hoče Ježovnik in morda še kaka druga prizadeta oseba, dokaze za svoje izdajstvo, da smo vedno pripravljeni in čast nam bode objaviti dolične dokaze, ki utegnejo biti vseskozi jako zanimivi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 3 novembra.

Osebne vesti. Absolvirani pravnik g. Gvidon Kočevar pl. Kondenheim je pripašen k konceptni praksi pri političnih uradilih na Kranjskem.

Nedolžna žrtev liberalne maščevalnosti. Česar o Jakličevi zadeti nista že povedala dr. Krek in dr. Šusteršič, to je sedaj povedal Jaklič sam, in sicer v sinočnem »Slovencu«. Zlaj šele vemo, kako kruta krivica se mu godi. Jaklič je nedolžna ovčica, ki jo hočejo razigrati krvoljni volkovi: deželni predsednik baron Hein, deželni šolski nadzornik Hubad, okrajski šolski nadzornik nadučitelj Engelmann, dr. Tavčar, in sploh vsi liberalci. Jaklič je bil trikrat sodno kaznovan. Jaklič je izdal oklic, v katerem je pozivjal kmete, naj vzamejo v roke vilo in naj liberalce ubijejo. Jaklič je v času, ko ni bil deležen poslanske imunitete, javno pozivjal ljudi, naj gospodarski uničijo liberalne trgovce in obrtnike, a vendar ima predrnost pisati o brutalnem atentatu, ker se je po predpisih zakona začela proti njemu disciplinarna preiskava. Ko bi ostalo Jakličovo početje nekaznovano, ko bi se deželni šolski svet udal terorizmu klerikalcev, bi bil to škandal vseh škandalov. Sicer pa dobro vemo, zakaj se Jaklič tako krčevito brani zapustiti Dobrepole: v Jakličevem konsumu smrdi in če bi Jaklič odšel, bi ta smrad udaril na dan.

Načim deželnim poslancem v pomislek. Visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo je pred kratkim ukrenilo, da je s porazumljenjem c. kr. dež. šol. sveta poslalo v kletarski tečaj v Novomestu 11 ljudskošolskih učiteljev. Ker je pa gmotni položaj slovenskega učiteljstva naravnost obopen — svetujemo torej prav toplo našim poslancem sledbe, ker s tem bo pomagan učiteljstvu in dejelna blagajna bo na boljšem: Slavni dež. zbor skleni, da se za to leto nastavi onih 11 učiteljev kakor dacarje, ker kletarska se se naučili precej, računati tudi znajo, pa mislimo, da zadostuje. In če se stvar obnese, se lahko po-

zneje nastavi kakor dacarje vse one učitelje, ki bodo še obiskovali oni kletarski tečaj.

Meščanska šola v Krčkem. »Slovenec« je zadnjič zopet nataknil krinko slovenskega narodništva in to povodom 25-letnice meščanske šole v Krčkem. Pri tem je »Slovenec« prav po rimskokatoliških naukah tudi dejstva zavjal. Gotovo je obžalovanja vredno, da je v tej šoli nemški učni jezik, a da se na tem zavodu slovenska mladina ne raznaroduje, to je zasluha učiteljev. A kdo je kriv, da je na tej šoli nemški učni jezik? Usta novitelja te šole, rajnega Martina Hočevarja so klerikalci pregnali v nemški tabor ravno tako, kakor mnogo drugih talentiranih mož, ki se niso hoteli ukloniti počasti rimskega klerikalizma. Hočevar je v ustavnem pismu določil, da mora biti na tej šoli nemški učni jezik. Takrat, ko se je snovala ta šola, je bil čas, poskrbeti, da ne ostane vse večne čase nemška. Župan krški je imel tedaj odločitev v rokah in bi bil lahko dosegel primerno premembo ustanovnega pisma glede učnega jezika. A tega ni storil. In kdo je bil takrat župan v Krčkem? Viljem Pfeifer, oni isti Viljem Pfeifer, ki je danes poslanec, klerikalne stranke. Togovoridoval! Sicer pa smo lahko prepričani, da zabavlja »Slovenec« na krško meščansko šolo ne iz narodnih ozirov nego le da bi se mogel zaletavati v barona Heina. Če bi bilo klerikalcem res kaj za korist slovenstva, potem bi najprej poskrbeli, da se pri Uršulinkah v Ljubljani in v Škofji Loki uvede slovenski učni jezik. Pri Uršulinkah store to lahko takorekoč čez noč, brez vseh težav. Pri meščanski šoli v Krčkem se ne da ničesar premeniti, ker to onemogoča ustanovno pismo, pri Uršulinkah pa je to odvisno zgolj in edino od dobre volje merodajnih klerikalcev. A ker ti ravno nimajo dobre volje, ker jim je prav, da se slovensko ženstvo v teh samostanskih šolah germanizuje, zato smo opravčeni trditi, da je tudi »Slovenec« pisarjen glede krške šole vsekotiznivo.

Repertoar slovenskega gledališča. Danes je premijera velike Puccinijeve opere »Bohem«. — Ker je moral v nedeljo zvečer več sto ljudij iz gledališča oditi, ne da bi dobili vstopnic, se na razne zahteve v nedeljo popoldne ponovni zaloigra. »Minar in njegova hči« ob značnih cenah.

K skušnji učene usposobljenosti za ljudske in meščanske šole, ki se je danes pričela, se je oglasilo 52 kandidatov in kandidatkinj.

„Žensko telovadno društvo“ v Ljubljani je dalo napra-

viti zelo okusne razglednice s sliko telovadk »Ženskega telovadnega društva« ob prilici 40letnice »Ljubljanskega Sokola«. Razglednice se dobesamo pri društvu, ker jih je isto samo založilo. Ker je skupilo namejeno za veliko sokolsko slavnost v prihodnjem letu in ker so razglednice zares zelo okusno izdelane, se je nadejati, da bodo prijatelji sokolstva in »Ženskega telovadnega društva« pridno segali po njih!

Nadutost nemčurskega uradnika. Neki tukajšnji obrtnik je imel te dni službeno opraviti v kurilnici južne ležeckice, kjer je načelnik neki inžener B. Na slovenski ogovor se je naravnost surovo obregnil, da ne zna »bindis«. Poklical je nekega uslužbenca za tolmača. Ko je obrtnik spodobno priporabil, de bi moral vendar pri nas službujoči uradniki znati brez tolmača s strankami v njih jezik občevati, se je ves besen zadrl: »Wegen eines solchen Windischen werde ich windischen Lernern!« Baje je ta oholi uradnik doma iz kamniškega okraja; pa bodisi, da je tudi iz Pruske, aki so hoče med nami služiti kruh, mora se učiti našega jezika, najmanj pa bodemo od podobnih nadutev trpeli šikaniranje strank in zasmehovanje naše narodnosti. To bodi tudi inženjer B. enkrat za vselej povedano, sicer bo drugače zaprotalo.

Izredni občni zbor, »Društvene godbe«, ki se je vršil pretekel soboto zvečer v Aurovi restavraciji, je bil precej številno obiskan. Ta občni zbor je otvoril načelnik g. Miroslav Pauer, pozdravil zastopnika magistrata, gosp. oficijala Gutnika in obrazložil namen tega občnega zobra. Nato so se izvolili na mesto izpivših odbornikov novi, namešči g. Terglav Osk., Trnik Viljem (blagajnik), Knific Fran, Šusteršič Anton in Rogelj Leo, kot preglednik računov je bil izvoljen g. Martin J. Tako popolnjeni občni zbor se hoče potruditi, da se bode godba v vsakem oziru spopolnjevala in vežbala ter potom šole in discipline skušala se pokazati vredno zupanja, ki ga stavi vanjo občinstvo. — Da je Ljubljani izvezbana civilna godba potrebna, o tem ne bomo izgubljali več besed, to čivkajo že vrabcu na strehi!

Vprašanje c. kr. poštnevnu ravnateljstvu v Trstu. S Trebelnega nam piše naročnik: Že koncem julija smo se pritožili v cenjenem vašem listu, da nam zavajajo dnevnike. Od tedaj se nam je zopet prigodilo, da smo dobili »Slov. Narod« itd. po dve številki hkrati. 28. oktobra pa smo imeli že zopet isti slučaj. Ni bilo ne »Slov. Narod« ne »Slovenca«, a 29. oktobra smo dobili od obeh po dve številki hkrati. Omeniti moram tudi, da »slateressante Blatt«, ki prihaja naročnikom ob četrtekih, redno dobiva takojšnji naročnik, gostilničar S. ob četrtekih, dočim ga nadučitelj L. dobiva šele v petek, in to navadno že vsega zamazanega. Vprašamo torej poštno ravnateljstvo v Trstu: Ali misli preiskati te neerdostni ter kaznovati krivca?

Pazite na otroke! Dne 25. p. m. je zgorpel posestnik Ivan Petkovšek v Hotederšči s slamo krit kozolec. Ker je isti stal jedva nekaj korakov izven vasi, ki je vedenoma krita s slamo, je bila velika nevarnost, da bi se požar ne razširil tudi na vaške hiše. Prizadevanju

Odstavljeni opat Peter ni hotel ostati v Zatičini, nego je prosil, naj ga spravi Rovan v samostan v Reinsku, kjer je bil preživel najlepša svoja leta.

Dokler ni končno veljavno razsojeno, kdo je zatiški opat, dotle ne prestopim več praga tega samostana, je rekel Peter Limbšak. Zaupam pa v božjo pravčnost, da zmagata resnica in pravica.

Na skromnem vozu se je odpeljal Peter Limbšak. Rovan in njegov ljude so ga spremljali na konjih. Ko so prišli mimo šentlamberškega gradu, so videli na oknu opata Albertusa. Ta ni hotel zamuditi prilike, da bi na lastne oči ne videl, kako revno je moral zapustiti Zatičino tisti mož, ki je bil pred nekaj meseci s kraljevskim sijajem sprejet.

Albertus je triumfiral, Peter pa je rekel Rovanu:

Ne boli me, da me ta nevredni menih zaničuje. Boli me pa ko vidim, da se izmed ljudstva nihče zame ne zmeni. Ko sem prišel sem, so me sprejeli z ljubezljivo, dasi me niso poznali. Ves čas kar sem bil tu, sem jim izkazoval same dobre, odpravljol toliko krivce, a zdaj ni nikogar, ki bi mi želel srečno pot.

Težile nekake temne slutnje, kakor da ga čaka kaka posebna nesreča.

Vojvodinja je bila z Rovanom jako ljubezna in z vidnim zadovoljstvom je od strani ogledovala lepega moža, ki je, še močno bled vsled prestane bolezni, sedel pred njo in se ji zahvaljeval za njeno prijazno povabilo, naj pride večkrat v Šent Lambert. Izprševala ga je tako natanko o vseh njegovih razmerah in se očividno trudila, da bi se mu prikupila. Njena čutila je izdajalo poželenje, ki se je zrcalilo v njenih očeh.

Zdaj je prihramela v sobo grafica Helena in burno, kakor je bila že njena navada, pozdravila Rovan.

— Oh, visokost, se je obrnila do vojvodinje, dovolite, da gre gospod Rovan z nami v Š. Vid. Vsi so že pripravljeni za ta izlet, ravno smo hoteli odjezditi, ko sem izvedela, da je prišel gospod Rovan na grad.

Vojvodinja ni mogla ugovarjati in je, četudi vidno nerada, dovolila. Ko je družba odjezdila iz grada, je vojvodinja z okna gledala za njo in mrmlala sama zase:

— Kmalu bom rešena vseh teh ljudi in lahko živelna svoji sredi.

Med potjo v Š. Vid se je Rovan približal Margareti, na veliko nevoljo

Matije, ki je jahal zadnji in lahko opazoval vse, kar se je godilo pred njim.

— Lej ga, se je jezil Matija, Helena se mu skoro ponuja, on je pa niti ne pogleda, marveč se štuli okrog dolgočasne opatove sestre, ki se drži, kakor kaka mila Jera. Ta ženska se še smejeti ne zna in ošabna mora biti kakor turški cesar.

Rovan se je menil z Margaretom o različnih vsakdanjostih, a vendar mu je bilo tako toplo pri srcu in čutil se je tako srečnega, kakor še nikdar. Bilo mu je jasno, popolnoma jasno, da ljubi Margaretu in nekak skriven glas mu je rekел, da tudi Margareteta nekaj več zanj čuti, nego samo prijateljstvo.

Od tega časa je Rovan

važanov in orožniške patrulje, ki so imeli na razpolago briggalnico, se je posredilo, da so požar omejili. Škoda znaša 2760 krov, ki je z varovalnino po 1100 krov samo deloma pokrita. Zažgala sta šestletni Karol Albrecht in triletna Uršula Čuk, ki sta se pod kozolem igrala z vžigalicami. Tolikoj požarov se je pridodilo letos na Kranjskem in povajev so jih zakrivili otroci! Zatorej, stariši, pazite na otroke in ne puščajte jih brez nadzorstva!

— **Mrtvega** so našli 30. p. m. dñinara Frana Hrovata iz Špencice na Goriškem na hlevu železniškega pažnika Andreja Smoleja v Kranjski gori.

— **Nesreča.** Kočljarica Potoknik v Rovtah je 29. p. m. prala pri tamkajšnjem mlincu. Njen petletni sin se je igral pri mlinskih kolesih, ne da bi mati pazila nanj. Nakrat ga je zgrabilo kolo, ga potegnilo sabo in ga popolnoma zmečkalo, da je bil na mestu mrtev.

— **Utopljenec.** Kakor se je do ginalo, je utopljenec, katerega je 23. p. m. potegnil Fran Arnšek pri Vidmu iz vode, identičen z voznikom Franom Praprotnikom, ki je 18. t. m. pal pri Zagorju v potoku Medija.

— **Požar.** Posetniku Antonu Mežnarju na Goriščici v kamniškem okraju je 25. pr. m. zgorela hiša. Ogenj je uništil tudi vse poljske predelke in mrvo, kar je bilo shranjevano v podstrešju. Mežnar je bil zavarovan za 900 K, škoda pa znaša 1600 krov.

— **Ponesrečil** se je 63letni, žganjetiju vdani preživitkar Lovro Potoknik z Brezja, na Otočah. Pal je s savskega mosta in si zlomil tilnik.

— **Iz zapora je pobegnil.** Na kolodvoru v Korminu so 23. pr. m. prijeli nekega tujece, ki se je nazival Ivan Brek. To ime pa najbrže ni pravo. Breka so prijeli, ker se je iz Vidma pripeljal v Kormin na železniških brez voznega listka. Pri njem so našli več italijanskega denarja in razna pisma, ki so bila podpisana z imenom »Ivan Tomšič«. V nekem pismu prosi svoje starše, da naj mu božljavno pošlo 300 K, da bo mogel v Ameriko, toda ne na njegov naslov, ampak na potovalnega agenta Caffaro Delfino v Vidmu. Imenovan Brek, s pravim imenom najbrže Tomšič je simuliral, ko so ga pripeljali v zapor, božjast in blaznost. Ponoči 26. pr. m. pa se mu je posrečilo steti vrata zapora in pobegniti. Brek govoril dobro slovensko in nemško, pa tudi laško, s s slovenskim naglasom in se je izdajal za Slovence, Nemca ali Laha, kakor mu je bolje kazalo. Sodi se, da je Kranjec, ker je v njejovem klobuku vtisnena firma nekega ljubljanskega klobučarja.

— **Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.** Dne 31. oktobra 1903 se je vršila kazenska razprava proti 33letnemu Ivanu Škufo iz Maribora radi hudoletva poneverjenja. Ta je bil leta 1897 občinski tajnik v Radečah pri Židanem mostu. Poverjeno mu je bilo pobiranje prispevkov za bolniško blagajno in je denar zapravil. Tedanj ūpan g. Ivančič je bil predsednik kmetijske podružnice in je pooblastil Škofa, da prodaja bakreno kislino za c. k. kmetijsko družbo. Stržil je 720 krov in jih zapravil. Ūpan je bil tudi načelnik okrajnega zdravstvenega zastopstva in bi imel kot tak prejeti pri c. kr. davčnem uradu znesek 137 krov za zdravstvene namene. Škof je ponaredil pobotnico, prejel denar ter ga zapravil. Ko mu je bilo solišča za petami, jo je popihal Dogodki iz njegovega življenja so zanimivi. Rodom Ljubljancan je dovršil 5 gimnazijskih razredov, bil je davčni praktikant v Krškem, potem pristav v Banjaluki v Bosni, posneril tam 600 K, za kar je bil pri dunajskem deželnem sodišču kaznovan z enoletno težko ječjo. Leta 1897 je prišel v Radeče, kjer se je oženil ter pa mu je bilo 80 krov mesečne plače premalo, zvršil je gori nave dene sleparje, pobegnil je z 22 krovimi imovine v Nemčijo, kjer je delal po vseh večjih tovarnah za cement kot težak. Letos pa se je vrnil v Avstrijo, javil se v Bregencu, odkoder je bil pripeljan s Novo mesto, ter je bil kaznovan v 13 mesecno ječjo.

— **Smarsko-rogaško učiteljsko društvo** zboruje v nedeljo dne 8. t. m. ob enajstih dopoldne v Šmarju.

— **Jugoslovanski klub na Dunaju.** V soboto, dne 24. oktobra smo imeli priliko prisostovati jugoslovanskemu klubu, z ozirom na muzikalni del, kako dobro uspelevo večeru. Naravnost presentila nas je izurjenost kantrabista, uda orkestra dvorne opere g. Madonskega. Pri prvi točki Simandlovem „Adagio“, in pri Simonetti-jevem Madrigale, ki ga je dodal, je dokazal globoko čustvo, pri drugi točki pa je pokazal briljantno tehniko. Z veseljem ga bodemo poslušali v kramku v veliki konzervatorijski dvorani,

Drugo mesto je zavzemal operni pevec basist g. Jos. Egem. Pri njem je tako ugajal lep, močan in obsežen glas. Arija iz „Onégina“ nam je pokazala, da ga čaka v pevski karijeri še lepa prihodnost; upamo, da ga bodemo še večkrat slišali v klubu. Obema umetnikoma so poslušalci z vztrajnim ploskanjem pokazali zadovoljnost. Škoda je le da ud orkestra dvorne opere flautist g. P. Radoslavjević ni mogel sodelovati. Zahvala pa gre v prvi vrsti g. Jeraju, aranžerju zabavnega večera, ki je s slobotnim programom pokazal, da imamo pričakovati v klubu še mnogo zanimivih večerov. Upati bi bilo, da se dunajski Slovenci klubovih zabavnih večerov mnogobrojne udeleže, ter tako tudi pripomorejo k večjemu moraličnemu uspehu.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1. Neža Jakšič, posestnica iz Strahomera, je dne 5. kmovca pri zvršilnem rubežu premičin zazadi izterjanja inventarnih stroškov po njem, v Ameriki umrel mož v znesku 36 K 36 vin, zagnala mošnjiček, v katerem se je nabajalo 110 krov, čez neki zid, ga pokrila s slamo in ko je šel sodni sluha, kateremu je bila povrjeta izvršitev rubeža, in ker je cel dogodek opazoval, istega pobirat, skušala mu je obdolženka mošnjiček iz roke iztrgati in ga je pri tem tudi po rokah nekaj opraskala; zmerjale ga je tudi s statom in roparem in mu očitala s besedami: »Hudč, še to mi požrili! Sodišč je Neža Jakšič zaradi hudoletva javne sile in žaljenja uradna oseba obsođilo na 3 mesece težke ječe. 2. Jera Johan, delavčeva žena v Ljubljani, je 1. kmovca t. l. pokradla Jeri Zupanovič v Ljubljani 4 rjuhe, 2 srace in svilnato ruto, v skupni vrednosti 15 K. Ker je obtoženka znana tatica, jo je sodišč obsođilo na 10 mesecev težke ječe, obenem pa izreklo, da se po prestani kazni postavi pod policijsko nadzorstvo.

— **Tujci v Ljubljani.** Meseca oktobra je došlo v Ljubljano 2691 tujcev (310 manj, kakor v poprejnjem mesecu), in se je od teh nastalo na 3 mesece težke ječe. 2. Jera Johan, delavčeva žena v Ljubljani, je 1. kmovca t. l. pokradla Jeri Zupanovič v Ljubljani 4 rjuhe, 2 srace in svilnato ruto, v skupni vrednosti 15 K. Ker je obtoženka znana tatica, jo je sodišč obsođilo na 10 mesecev težke ječe, obenem pa izreklo, da se po prestani kazni postavi pod policijsko nadzorstvo.

— **Preproge kraljev.** Ljubljani brezposelni hlapec Štefan Blaž iz Zagreba. V soboto popoludne zasačila ga je Bambergova služkinja M. Benda, ko je v hši v Kolodvorskih ulicah ukral na stopnišču preprogo in jo hotel odnesti. Pokali so policijskega stražnika, ki ga je aretoval. Ukradel je bil že dan popred v isti hiši preprogo in jo prodal. Sumljiv je tudi, da je v Tavčarjevi hiši v Šubičevih ulicah ukral eno preprogo. Policia je Blaža izročila sodišču.

— **Vojak napadel dekle.** Včeraj zvečer je neki brambovec v Mestnem logu napadel neko dekle, ki se je vračalo domov. Vrgel jo je na tla in izvršil hudoletivo, nakar je zbežal.

— **Z nožem.** Delavec Mihail Bergant, stanovanec v Zgornji Ščki pri Boltu, je soboto ponoči napadel ravnotren prenočujočega delavca Franca Galjota in ga sunil z nožem enkrat v prsi in enkrat v hrbot, nakar je zbežal. Galjot je težko poškodovan in so ga morali prepeljati v deželno bolnično.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 36 Slovencev in 85 Črnogorcev.

— **Iz Amerike** je došlo danes zjutraj v Ljubljano 30 oseb.

— **Izgubljene in najdeni reči.** Zasebnica Gabrijel Debevec iz Škofo Ščki 27, je izgubila dne 30. m. m. v franciškanski cerkvi ali pa kje v mestu zlato brožo z rudenim kamnom. — Posestnik Anton Gorščič iz Ščki Jurja pri Grosupljem št. 4, je izgubil v soboto popoludne na poti po Sv. Petru cesti, Marijinem trgu, Špitalskih ulicah, Mestnem in Starem trgu do Benediktovke prodajalnice dva zlata po 10 K. — Pleškarjev sin Ivan Pirker, stanovanec na Dunajski cesti št. 28, je našel 29. m. na Dunajski cesti zlat poročen prstan z monogramom I. G. — Mesar in posestnik Anton Slovša, stanovanec na Poljanski cesti št. 75, je izgubil v soboto na poti do Šolskega drevoreda po Kopitarjevih ulicah in Poljanski cesti do doma 50 srebrnih goldinarjev. — Delavčeva žena Helena Berglez, stanovanec v Kolodvorskih ulicah št. 28, je izgubila v nedeljo zvečer na poti od pokopalnišča po Dunajski cesti do pošte srebrno žensko uro. — Častniški sluha Fran Terbovec, stanovanec v Gospodskih ulicah št. 15, je izgubil dne 1. t. m. zvečer na poti skozi »Zvezdo«, po Šenburgovih ulicah in Dunajski cesti do mitnice zlat prstan z rudenim kamnom, okoli katerega je bilo 12 belih kamenčkov. — Narednikova žena Ivana Moeschl, stanovanec v Me-

telkovih ulicah št. 4, je izgubila na poti od vojašnice po Prisojnih ulicah do Sv. Martina očito rujavo denarnico, v kateri je imela okoli 16 K denarja.

— **Strelski klub, Črni oreš.** priredi 4. novembra v klubovih prostorih restavracije »Črni oreš« v Gosподskih ulicah št. 3 zabavni večer z raznovrstnim sporedom. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Koncert „društvene godbe“** se vrši jutri zvečer v restavracijskih prostorih gosp. Kende. Vstopnina prosta. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe.** Mestni trg štev. 27. Telefon štev. 99. Od 23. do 31. oktobra je dela iskalno 21 moških in 43 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 12 moškim in 34 ženskim delavcem, v 44 slučajih se je bilo delo sprejelo. Od 1. januarja do 31. oktobra je došlo 2483 prešenja za delo in 2393 deloponudev. V 1471 slučajih se je delo sprejelo. Delo dober takoj moški: 1 mizar, 4 natrakarji, 1 trgovski pomočnik, 1 oženjen hišnik, 1 pekovski sluha, 6 konjnih hlapecov, ženske: 1 hotelška likarica, 3 hoteliske soberice, 2 gospodinji, 3 orodniške kuharice, 5 deklic za vsako delo, 4 deklice k otrokom, 2 soberice. — **Službe iščejo moški:** 2 pisarja, 1 strojniki, 1 kurilci, 1 vrtnar, več trgovskih in pisarniških slug, 1 pašnik, ženske: 1 odgojiteljica, 2 boni, več prodajalk in blagajščark, 2 trafikanke, 1 šivilja na dom, več natrakarjev. Oddat je takoj stanovanja z 1, 2, in 3 sobami, 2 prodajalni, več mesečnih sob. V načinu (za februar) se iščejo stanovanja z 1, 2, in 3 sobami. Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

— **Hrvatske vesti.** V Krasici so zaprli nekega Zoretica in njegovega sina in nekega Franceškovića, ker so na sumu, da so krivi umora gozdarja Matanića. — **Za pogorelec v Travniku** je nabrali zagrebški pomocični odbor že 1200 K. — V Trnju se so peljali 4 mladi ljudje preko Save po les. Gredč nazaj se je čoln prevergel in sta Gjuro Bešić in Barica Čumbrek utonila. — V Zagrebu je bolnih 8 osob na škratlici, 27 na ošpicah. — **Novi dravski most** med Barčem in Terezovcem je dograjen in stane 1 milijon krov. — Umrlo je Pavlina Humberger, ki je bila radi umora nekega starega slepega profesorja, svojega ljubimca, obsojena na dvajsetletno ječo. Ker se ji je pozneje zmešalo, premestili so jo v blaznicu v Stenjevcu, kjer je te dni umrla. — Radi detomora je bila v Zagrebu obsojena Magda Kraljvarčan na 2 leti ječe. — **Matici Hrvatski** je zopet pristopilo 10 novih ustanovnih članov. — Z doma je zginila neka Antonija Wawerka iz Zagreba, starca 15 let. — V slatinškem okraju je ustrelil gozdni pažnik Žužek prekrasnega jelena. Rogovje meri 81 cm in je 7¹/₄ kg težko. — **V deželnem gledališču v Zagrebu** so v soboto prvič igrali Gorščekovo »Nočni azil«. — Doktorjem z dravilstva je bil promoviran v Gradev g. Zlatko Tkalcic, sin zagrebškega odvetnika, rodoljuba Mije Tkalcice. — 25-letnico obstoja bo obhajalo dne 6., 7. in 8. t. m. hrvaško društvo inženjerjev in arhitektov. — 27 letna in služkinja Marija Cvetković v Zagrebu je imela ljubavno razmerje z nekim častniškim slugom. Te dni pa mu je odpovedala ljubezen in odšla z novim ljubimcem v gostilno. Prejšnji ljubimec pa jo je poklical iz gostilne in tako neusmiljeno prepel, da so jo morali odvesti v bolnično. — **Graničarje** so igrali v Zagrebu že 151krat, kar je gotovo že kaj visoko število. — **Nesreča.** Dne 29. oktobra se je vozil Rok Lončarić iz Sele po železnici iz Zagreba na Reko. Med Draganićem in Karlovcem pa se je onesvestil in predno je došel vlak do Karlovcu je bil Lončarić že mrtev. — Na Reki krožijo že nekaj časa med ljudstvom ponarejeni bankarji po 10 K. Ker so izvršeni kaj slab, jih je lahko poznati.

— **Najnovejše novice.** — Uprorni židi. Pri vojaških naborih v Varšavi je kakih 500 židov napadlo orožnike. Orožniki so streli. Na obeh straneh je 40 ranjenov. — **Sodnika je napadel na Dunaju** neki Misovček, ki je bil zaradi uloma obsojen v petletno ječo. Vrgel je stol proti sodniku Grohmannu, ki je k sredini odskočil v stran. — Plin se je razpočil v Elberfeldu v stanovanju knjižarja Muesseja. Kroča, njegova žena in šest otrok so hudo ranjeni. — Velik požar je nastal v Čaršinu pri Sarajevu. — **Požar** v Vatikanu. V stanovanju knjižarja je nastal v nedeljo požar. Ker vatikanška požarna bramba ni mogla požara udušiti, telefonirali so po mestno požarno brambo in policajo, s katerimi je

prišel sam župan, ter so ogenj posili, preden je zgrabil dragocene knjižnice. — 25. Italijanov je zgorelo v neki hiši v New Yorku. — Velika nesreča na železniških vagonih je prišlo med Clevelandom in Indianopoljem. 15 oseb je mrtvih, nad 80 pa ranjenih. — Umrl je na Dunaju vpokojeni fidmltitez Milinković. — **Telonske zveze** so bile včeraj skoraj po celi Evropi pretrgane. Vzrok so bili baje podzemski potresi in vplivi polarne avtočobe. — **Umobolni kaplan** v Neapelju je nadškofov kaplan Pagano v blaznosti ustreli svojega brata in dve tujci ženski. — Razglednice podobno kralja Aleksandra je srbska vlada preposedala razširjati.

— **Najnovejša pariška senzacija.** Ena prvih dam pariške aristokracije, vikomtesa de Janzé, ki je prej znamena kot pisateljica, se poroči z 80letnim knezom de Lucinge, ki je že davno praded.

— **Zena brez želodca.** V zadnjih seji deželnega zabora je prišla na vrsto volilna reforma. Slovenci, nemški klerikalci in nemška kmetska stranka so začeli obstrukcijo, in sicer s predlogi, da se mora raznih malenkostih glasovati imenoma. Volilna reforma je s tem za letos pokopana.

— **Sultanovi otroci.** Nedavno je umrl sin turškega sultana, Ahmed Bedreddin (ščip vere). Nič se ni pisalo o njem, tako da se je prvotno niti vedelo ni, koliko je bil star in v kateri vrsti sultanovih predstolonaslednikov je bil. Sele po ovinkih se je sedaj doznao, da je bil princ šele dve leti star, dvojčka in v vrsti naslednikov nekako dvajseti. Poprej so se delale pri rojstvu in smrti sultanovih otrok obširne ceremonije. Rojstvo sultanovega princa se je vselej naznalo z 21. streli. Odkar pa se je ta »srečni dogodek« v sultanovem haremumu enem tednu trikrat prijet, je sultan prevedal streljati.

— **Mrljči igrača.** V Trebovici na Češkem bi bili morali nedavno kopati neko 6 tedensko dete. Grobar, ki bi bil moral zasuti grob, ga je pestil na nekaj časa odprtga ter odšel v cerkev. Med tem je prišla k grobu neka 12letna deklica, hči siromašnega delavca, vzelna mrtvo trupele iz krste ter ga odnesla domov. Med tem se je vrnil grobar, ki ni ničesar opazil, ter je grob zasul. Deklica je doma mrljča oblekla ter se igrala z njim kot s punčko celih 14 (?) dni. Starši so mislili, da je njihovi hčerkki kdaj daroval punčko za igračo. Ko se je začelo truplo razdvajati, pokopalna ga je deklica na dvorišču. Kmalu se je raznesla po vasi, da se je zgordil detomor. Oblast je poslala komisijo, kateri je deklica šele vse priznala.

— **Književnost.** — **„Ljubljanski Zvon“.** Vsebina novembarskega zvezka: 1. Ivan Prosek: November. Pesem. 2. Tabor: Iz mraka. Pesem. 3. Kristina

Svila za ples od 60 kr.
naprej per m., zadnje novosti.
Banko in že očarjajoče se poslje na dom. Bogata zaloga vzorcev s prvo pošto.
Tovarna za svilo Henneberg, Zürich.
4 (40-3)

Umrli so v Ljubljani:
Dne 30. novembra: Franja Rejc, delavčica žena, 28 let. Opekarica cesta št. 7, pljučnica. — Terezija Kump, urodnega služa vdova, 68 let, Rožne ulice št. 33, Hydrops universalis.

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani. Uradni kurzi dunaj. borze 3. novembra 1903.

Naložbeni papirji.	Dinar	Euro
42% majeva renta . . .	100:40	100:60
42% srebrna renta . . .	100:15	100:35
4% avstr. kronska renta . . .	100:35	100:55
4% zlata . . .	119:80	120:-
4% ogrska kronska " . . .	98:30	98:50
4% zlata . . .	118:55	118:75
4% posojilo dežele Kranjske . . .	99:25	100:25
4% posojilo mesta Špiljetja . . .	100:-	—
4% Zadra . . .	100:-	—
4% bos. herc. žel. pos. 1902 . . .	100:10	101:10
4% češki dež. banka k. o. . .	99:70	100:20
4% ž. o. . .	99:70	100:20
4% zast. pis. gal. d. hip. b. . .	100:10	102:10
4% pešt. kom. k. o. z . . .	100:-	—
10% pr. . .	105:60	106:60
4% zast. pis. Innerst. hr. . .	101:-	102:-
4% ogr. centr. . .	101:-	102:-
deželne hranilnice . . .	100:25	101:25
4% zast. pis. ogr. hip. b. . .	100:10	101:10
obl. ogr. lokalne železnice d. dr. . .	100:-	101:-
češke ind. banke . . .	100:-	101:-
4% prior. Trst-Poreč žel. . .	98:50	101:25
dolenskih železnic . . .	99:25	100:25
juž. žel. kup. 1/1 . . .	302:-	304:-
4% av. pos. za žel. p. o. . .	100:50	101:50
Srečke de leta 1854 . . .	170:-	178:-
" " 1860/1 . . .	183:-	185:50
" tizike . . .	254:-	257:-
semij. kred. i. emisije II. . .	155:-	156:80
črške hip. banke . . .	292:-	297:-
arbke & frs. 100- . . .	285:-	290:-
turske . . .	261:-	266:-
Basilika srečke . . .	18:80	19:80
Kreditne . . .	465:-	475:-
Inomoške . . .	82:-	86:-
Krakovske . . .	78:-	82:-
Ljubljanske . . .	70:-	74:50
Avstr. rud. križa . . .	53:25	54:25
Ogr. . .	26:65	27:65
Rudolfove . . .	67:-	68:-
Salcburške . . .	75:50	79:-
Dunajskie kom. . .	—	—
Delnice . . .	—	—
Južne železnice . . .	83:50	84:50
Državne železnice . . .	671:-	672:-
Avstro-ogrške bančne del. . .	16:18	16:28
Avstr. kreditne banke . . .	676:50	677:50
Ogrske . . .	741:-	742:-
Zivnostienske . . .	261:50	263:50
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	703:-	711:-
Alpiniske montan . . .	397:50	388:50
Praške želez. ind. dr. . .	1837:-	1847:-
Rima-Murányi . . .	482:50	485:-
Trboveljske prem. družbe . . .	384:-	388:-
Avstr. orčno tovr. družbe . . .	357:-	360:-
Češke sladkorne družbe . . .	152:-	154:-
Valute . . .	—	—
C. kr. cekin . . .	11:34	11:39
20 franki . . .	19:07	19:09
20 marke . . .	23:46	23:54
Sovereign . . .	23:93	24:-
Marke . . .	117:15	117:35
Laški bankovci . . .	95:25	95:55
Bublji . . .	2:53	2:54
Dolarji . . .	4:84	5:-

Žitne cene v Budimpešti.
dne 3. novembra 1903.

Termalni.

Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 7:79
Rz. " oktober . . . 50 " 6:67
Koruzna " april 1904 . . . 50 " 5:35
Oves " oktober . . . 50 " 5:57

Efektiv.

5 vin. više

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 3062. Srednji srednji tlak 736:0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo
2. 9. zv.	741:9	9:2	brezvetr.	jasno
3. 7. zj.	741:9	8:3	sr. svzh.	meglja
2. pop.	741:8	13:7	sl. jug	del. oblaka.

Srednja včerajšnja temperatura: 10:9°, normale: 6:9°. Mokrina v 24 urah: 0:0 mm.

Izvrstna fina (11-25)

vina v buteljah
se dobé v trgovini

Edmund Kavčič

Ljubljana, Prešernove ulice.

Jako pripraven

1 oka 1

za prodajalno

na živahnem prostoru sredi vasi se odda v najem.

Poizve se pri **Ivanu Hainrichu**, posestniku in gostilničarju v Bohinjski Bistrici. (2859-1)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Angeljnovi milo

Marzeljsko(belo)milo.

znamko

(272-61)

sta najbolj koristni štedilni mili za hišno rabo!

Tovarna mila Pavel Seemann Ljubljana.

Na oglu hiše št. 5 v Židovskih ulicah ("pri Lipi") se odda s 1. februarjem 1904 2860-1

prostoren lokal.

Natančneje v hiši v II. nadst.r.

V novi hiši, Sodnische ulice št. 6, v I. nadstropju se odda za 1. februar 1903

lepo stanovanje
s tremi sobami in z vso moderno pritiklino. (2861-1)

Lokal
v sredini mesta

pripraven za vsako obrt ali trgovino odda se takoj ali pa tudi pozneje za nizko najemnino. (2763-5)

Kje? pove upravnštvo "Slov. Nar."

Uljudno naznanjam spoštovanemu občinstvu, da se dobi pri meni

vedno sveža

divjačina
vsake vrste. (2837-2)

Oskrbnica hiše Auersperg
Gosposke ulice št. 15.

Ces. kr. avstrijske

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega roda.

veljavjen od dne 1. oktobra 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponosi osobni vlak v Trbiž, Beljak. Celovec, Franzenfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 66 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Breganc, Curih, Geno, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponosi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo-Trst). — Praga iz Novo mesto in Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zutraj v Novemestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. ur 15 m ponodne istotako, ob 7. uri 8 m zvčer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiž. Ob 3. uri 25 m zutraj osobni vlak z Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzenfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Išl, Aussée, Ljubno, Celovec, Ljubljana, (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osobni vlak z Dunaj čez Amstetten, Lipsko Praga (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Geno, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovec, Monakova, Inomost, Franzenfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvčer osobni vlak z Dunaj, Ljubna, Beljak, Šmohor, Celovec, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, in ob 2. uri 32 m ponodne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvčer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m zutraj, ob 2. uri 5 m ponodne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponosi samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — Prihod v Ljubljano drž. kol. is Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvčer samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (1719)

Preklic!

Podpisani preklici vse kot neresceno, kar sem dne 23. t. m. na ulici pri "Planinskem orlu" v Mengšu govoril zabljivega proti dancarju Sajovicu, o deželnih dancarjih ter obzaljujem te razdalitve.

(2823-2) Lovrenc Češnik v Mengšu.

Jožef Odar
mizer v Srednjivasi, Bohinj sprejme takoj (2838-2)

pomočnika.

Janeza Jrdine
zbranih spisov je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi
huzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-slovenske zgodovine. Hniga, važna za vsega zavednega Slovence.

Cena H 3—, po pošti H 3-20.

Založil L. Schwentner
v Ljubljani. (192)

primerna za skladišče se oddasta takoj. (2826-2)
Kje? pove upravnštvo Sl. Nar.

Išče se

poštni ekspeditor